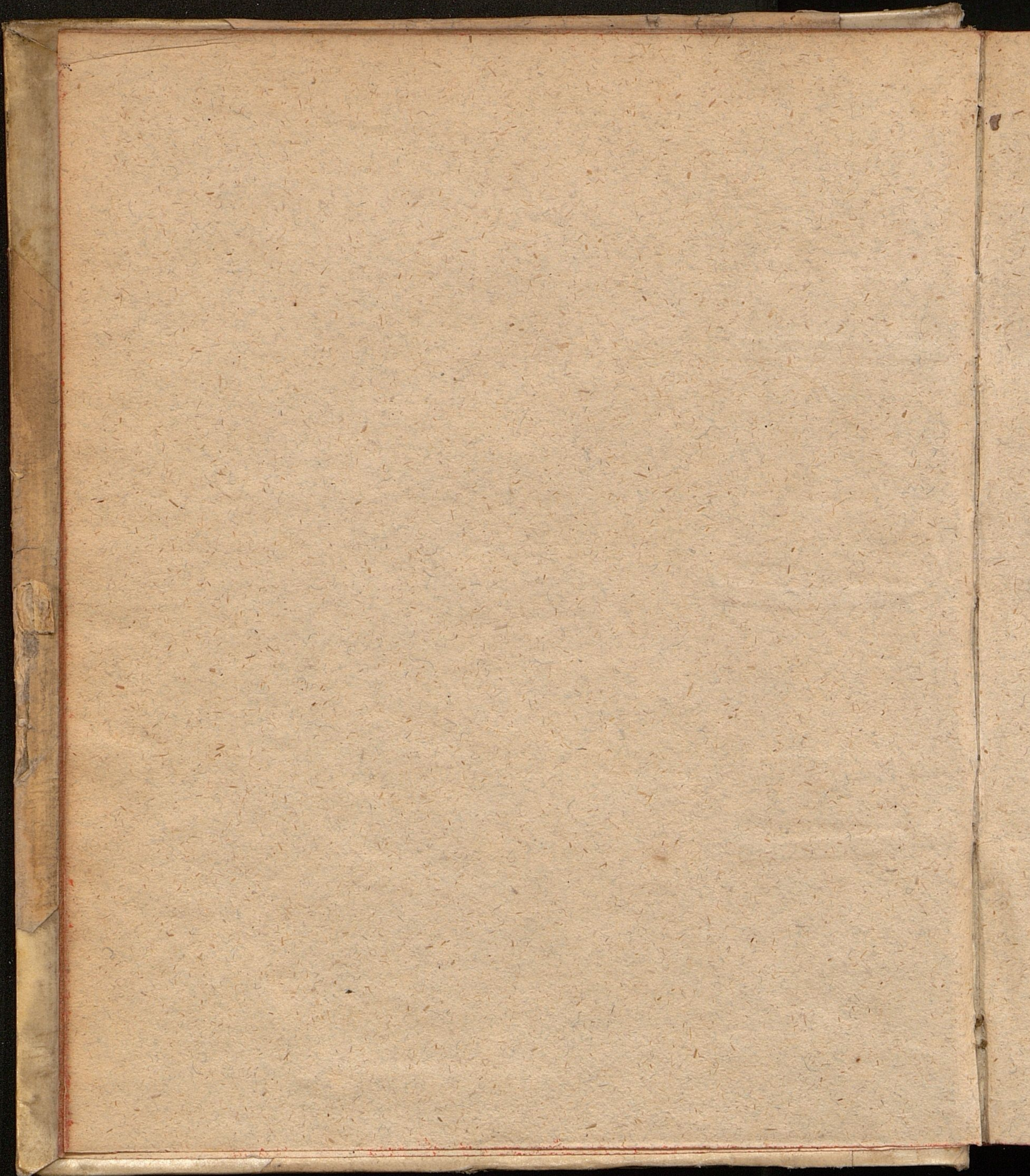
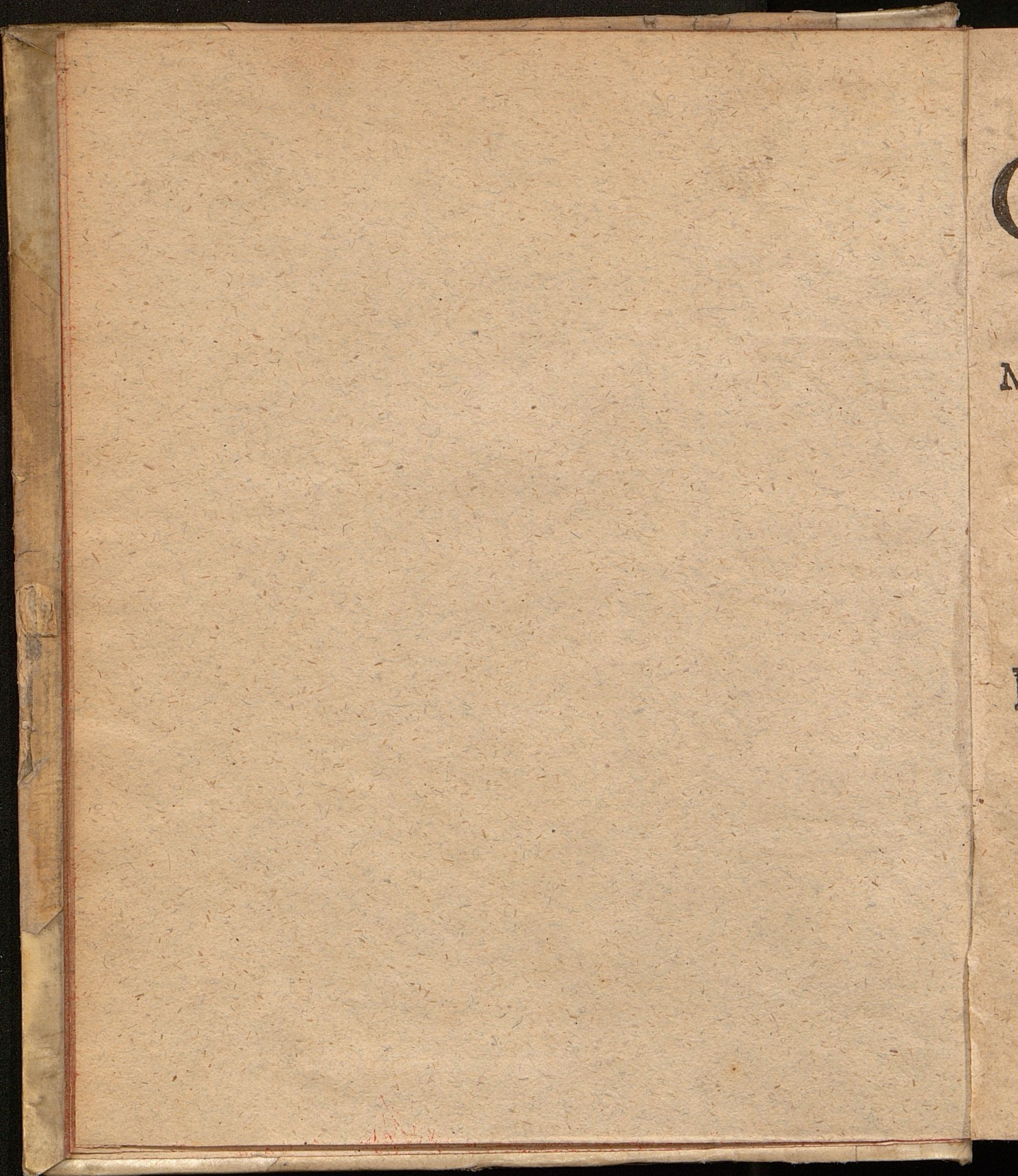

~~114~~
39

2. D. B. V.

RHONCHVM INFANTIS,

EX

VL CERVM PAROTICORVM
INTEMPESTIVA CVRATIONE

VARIIS SYMPTOMATIBVS STIPATVM,

IUSSV ET AVTORITATE

illustris ac gratiosæ Facultatis Medicæ

Fenensis,

SVB PRÆSIDIO

JO. HADRIANI SLEVOGTII,

HAEREDITARII IN Ober-Rosla/

M. D. ANAT. CHIR. ET BOTAN. P. P.

MED. PROV. DVC. SAX.

Patroni, Præceptoris, & Promotoris sui æter-

num venerandi,

PRO LICENTIA

GRADVM ET PRIVILEGIA DOCTORALIA IMPETRANDI

SOLENNITER DISPVTVRVS

ERVDITORVM EXAMINI EXPONET

JO. SEBAST. BÜCHELMANN,

COBVRGO-FRANCVS,

HORIS ANTE - ET POMERIDIANIS

IN AVDITORIO MAJORI

AD D. XXV. OCTOBRIS, ANNO M DC IC.

J E N A E,

LITERIS GOLLNERIANIS.

RHONCHVM INFLANTIS

MAGISTRVM PAROTICORVM
INTEMPTIVA CURIATIONE

Magister et Chirurgus Facultatis Medicæ

JO. HADRIANUS SELVOGTII

M. D. ANAT. CHIR. ET BOTAN. P. P.
M. D. ANAT. CHIR. ET BOTAN. P. P.

PROFESSORIS IN ANATOMIA

IN ACADEMIA ALMA MATERIA

EXAMINIS P. P. P. P.

JO. SEBAST. BUCHHEIMII

AD D. LXX. OCTAV. ANNO M. DC. XC.

THOMAS GOLDBACHII

HISTORIA.

Vocabatur Medicus sub fi-
nem autumnii ad puel-
lam, XIV menses natam,
quam habitu corporis e-
quidem pleniore & benè colorato
præditam, sed vigilantem, instar
dormientis stertentem, offende-
bat. Reciprocabat enim ægra aërem
cum rhoncho & ingrato strepitu,
eumque, haud sine difficultate, &
mora aliqua, ore aperto, cum evi-
dente pectoris elevatione attra-
ctum, uno quasi ictu extrudebat.
Repetebatur hæc sonora respiratio
frequentius, quam in sanis fieri so-
let, eamque molesta tussis sæpius
A 2 inter-

interturbabat. Vox erat rauca, ut
non nisi obscuro ejulatu dolorem,
quem urina lactea crebrò, & cum
nisu notabili guttatim expressa, ex-
citabat, significare posset. Os abun-
dabat saliva, tumebantque gin-
givæ & regio tonsillarum, cum fe-
bricula, quam calor auctior & pul-
sus, cum duritie celer, avidusque
frigidi potûs haustus indicabant.
Ponè utramque aurem apparebat
cuticula rubra & squamulis exaspe-
rata, quam adstantes crustosorum
& largam saniem fundentium ul-
cerum vestigia esse ajebant. Hæc
verò per unum alterumque men-
sem non modò pruritu, & crustarû
cum capillis vittisque crinalibus
conglutinatione, puellæ multum
negotii creasse, sed etiam propius
ad

ad eam accedentium nares nau-
seabundo odore infecisse; nunc ve-
rò, per solertiam tonsoris, pauco-
rum dierum spatio, & unius albi un-
guenti ope, adeò bene sanata esse, ut
nudius tertius crustæ omnes spon-
tè recesserint. De diæta interro-
gati Parentes, Pater quidem, se-
xagenario major, uxoris negligenti-
am circa electionem eduliorum
blanda increpatione accusabat, &
quod gestationis non minus, quam
lactationis tempore, promiscue cibis
acidis falsisque, hætenus verò im-
primis fructibus horæis & uvis de-
lectata fuerit. Mater contra ea, o-
bæsa & humidi temperamenti fœ-
mina, culpam omnem præsentis
mali in ancillas rejiciebat, quæ fi-
liolam crebro extra domum in aë-

A 3

rem

rem frigidum, & interdum nebulosum, exportassent. Hinc tussim & rhonchum dependere, & huic potissimum in præsentiaremedium quærendum esse; posthac autem urinæ difficultatem demum peculiari curâ tractari posse. Hanc enim dispositionis ad calculum notam esse, quem maritus, à patre suo per hæreditarium traducem acceptum, in filiam reliquosque liberos derivavit. Huic accinebat una ex adstantibus agnatis, ætate gravior matrona, & insuper, ut ultra reliquas se sapere ostenderet, nec dentiendi arduum negotium in cura negligendum esse, dictitabat.

RE.

RESOLVTIO.

§. I.

DEprehendimus, nemine contradicente, in præ-
sente ægra confluxum omnis generis morborum
atque symptomatum, ut quasi ex compacto in te-
nero hoc subjecto *intemperies* in febre, & *læsa confor-*
matio in gingivarum tonsillarumque tumore conve-
nerint. Et quamvis *unitas* cutis, hæctenus in ulceri-
bus paroticis *soluta*, post horum exsiccationem subi-
tam, haud amplius attentionem Medici postulare vi-
deatur: neutiquam tamen ejus, ceu absentis, nulla
prorsus haberi debet ratio; cum tanta farragine sym-
ptomatum præposteram sanationem sui vindicet, ut o-
ptandum sit, eam tutò, ac eadem celeritate iterum dis-
solvi posse, ac periculosè ad coalitum deducta fuit.

§. II. Huic enim magna ex parte adscribimus,
quod non tantum tot *actionum vitalium vitia*, in pulsu
celeri & duro, læsaque respiratione & tussi; *animalium*
verò in siti aucta atque dolore jam cernantur: sed quod
excernendorum quoque ratio in ptyalismo & stranguria
peccet, & *naturales* insuper *qualitates*, cum in nonnul-
lis modò memoratis, tum in specie *audibiles* in rhoncho
& raucedine, *tangibiles* in asperitate cuticulæ, & *visi-*
biles in lacteo urinæ colore, mutationes in statum præ-
ternaturalem passæ sint.

§. III. Parum igitur absuit, quin, de affectus no-
mine quæsitum, eum *exulcerationem aurium, inepta metho-*
do curatam, appellaverimus: Sed contradictionem ve-
riti mulierum, *ἀνευ παθολογίας παθολογισμένων*, hac
vice à symptomate, ab ipsa matre potiori æstimato, &
imprimis imperitæ plebis sensus feriente, nostram

ρόγ.

ῥόρυξω, hoc est, *symptomate qualitatis audibilis, in respiratione difficili, per sonum stridulum se exferente, laborare affirmamus.*

§. IV. Respondet equidem Græcum hoc vocabulum stertori Latinorum: sed ultra lexica non extendenda est significationis harum vocum similitudo. *Stertor* enim præter vulgarem illum sensum, ubi *stridentem & sonoram inter dormiendum spiritus reciprocationem* notat, etiam passim, & imprimis à Poëtis, de *profundiori somno*, usurpatur. Colligimus hoc ex *Serm. 3 lib. 1, Horatii*, ubi de Tigellio scribitur:

— — *noctes vigilabat ad ipsum
mane, diem totum stertebat.*

& *Persio*, in *Sat. 6, v. 10*, idem est *destertere*, ac *edormire*, ve *evigilare*.

§. V. Differt itaque Rhonchus, prout inter res p. n. à Medicis consideratur, à Stertore, modo descripto, non tantum *tempore invasionis & duratione*, sed simul *sede & causa*, ipsaque *soni qualitate*, ac prognosi, inde formanda. Quippe stertor non semper durat, sed dormientes tantum occupat per intervalla, & mutatur pro situ corporis prono, laterali, aut supino. Inva- dit etiam cætera sanissimos, & ut plurimum vix causam aliam, quam levem conniventiam limborum in me- tibus nasi posterioribus, quos homini ad voluntatem mobiles natura dedit, habere videtur, ad quos aër alli- sus, os patulum & nares, plus minus clausas, transiens, crepat, ut variis suis modulationibus interdum risum audientibus moveat; idque cum minore periculo ster- tentis, quam juxta ipsum cubantium molestia.

§. VI. Rhonchus contra ea, ubi ad vigorem ve- nit, noctu diuque sine intermissione, continuat, quam
diu.

diu scilicet fastigium laryngis & vicinam faucium regionem largius humidum inundat, cum quo aër, haud procul difficultate inspiratus, ac pro re nata aegrè expiratus, conquassatur, ut, etiam ore clauso manente, per nares ingratus strepitus percipiatur, qui non contemnendum suffocationis ex oppletione metum incutit; cum non multum ab similibus in epilepticis etiam & apoplecticis, ac plerisque moribundis occurrere soleat.

§. VII. Teutones commodioribus hoc loco abundant nominibus, quibus non minus *stertorem à rhoncho*, quam utrumque horum à *gravi illo anhelitu & sibilo asthmaticorum*, (modò bronchiorum ac pulmonum, modò diaphragmatis culpa, vix unquam tamen absque laryngis vitio orientem) clare distinguunt; dum hunc *das Reichen* / illum *das Röcheln* / istum autem *das Schnarchen* appellant: Secus ac Latini faciunt, quibus hi tres soni, revera distinctissimi, unico *stertoris* nomine subindè veniunt, ut epithetis opus sit, quibus & *stertor sanorum* à *morbido*, & hic iterum, prout vel *asthmaticus*, vel talis est, qualis in nostra aegra occurrit, dignoscatur.

§. VIII. Diximus in præcedentibus, strepitum ex aëris cum humido, fastigium laryngis inundante, conquassatione excitari: quibus verbis cum *subjectum ut quo*, tum ipsum *formale rhonchi*, & *efficientem atque materialem ejus causam* indicavimus. Quæ omnia, prout in nostra aegra sese habent, paulò latius explicabimus.

§. IX. Afficitur enim potissimum angusta illa fossa, per quam & glottidem ad asperam arteriam via patet, & in deglutitione ab epiglottide immediate tegitur. Huic enim imminet lymphæ extravasata,

vasata, & lapsum in tracheam minuitur, ut indefinenter aëri ad pulmones descensuro, & inde mox ad os & nares reversuro, nec aditus, nec reditus haud impeditus maneat; sed is adhibita quasi violentia trans undas istas diverberatas, cum stridulo murmure eluctari obligetur, & sic efficiens *§ proxima evadat rbonchi causa*; dum lymphæ, cum qua is colluctatus conquassatur, materiam suppeditat, & præter molem, *qualitate & motu peccans causa mediata proximioris* titulum in scholis pathologicis reportat.

§. X. Eadem quoque lymphæ respirationem plane inæquabilem reddit; quatenus laryngis ostium in admissione aëris stringitur, ne cum eo incumbentis lymphæ nimia moles simul irrumpat. Debent itaque costæ cum sterno altius attolli, ut atmosphæra ad implendam ampliata thoracis cavitationem sollicitetur, quod cum mora & difficulter contingit. Exitus autem succedit prompte ac præcipitanter; quia jam adstrictio rimulæ cessat, & per eam natura lympham, antea cum aëre impressam, nunc extrudere conatur.

§. XI. Cur verò sola hæc, natuque minima filiola jam morbo affligatur, cum reliqua familiæ ejusdem capita sat prospera utantur valetudine; id commodè ex causis, quas *remotiores mediatas* appellare solent, & in *rebus naturalibus, non naturalibus & præternaturalibus* fundantur, videtur derivandum. Cum harum primæ à natura ipsa nobis tributam dispositionem, ad recipiendas alterationes status corporis humani in deterius, designent; secundæ verò neglectum regimen diætæ, seu rerum ad vitæ atque valetudinis conservationem ordinarum arguant, & tertiæ de morbis nunc recta via, nunc indirectè novæ infirmitati ansam porrigentibus, medentem instruant. §. XII.

§. XII. Sunt equidem, qui *causarum supranaturalium* quoque mentionem faciunt: sed nemo nobis vertet vitio, quod horum diligentiam jam imitari dubitemus, qui nullam creaturam ultra ordinem & vires, quas Conditor naturæ summus rebus creatis indidit, aliquid valere arbitramur. Ut neque spiritum, concursu causæ naturalis destitutum, ullum in corpus naturale effectum inducere credamus, quamvis stupendus ille sit, & ultra terminos potentiaæ naturæ, *nobis cognitos*, vagari judicetur. Hinc frustra quoque de astrorum influxu, ac incantationis fascinoque malitia solliciti esse volumus; quia, si apertè hæc agunt, recepta triga causarum, modò recitatarum remotiorum, earum vires terminantur: Sin vero occultatione operantur, ut per principia, hucusque introducta, explicari nequeant, ineptè huc citantur, dum captum nostrum superant.

§. XIII. Quod si igitur, his missis, jam fontem humoris abundantis & ejus fluxus, secundum methodum receptam perscrutamur, *ex rebus quidem naturalibus* in puella nostra *etas, & sexus, & habitus, ac temperamentum* non minus totius corporis, ceu *subjecti ut quod*, quam ipsarum *faucium*, quas *subjectum ut quo* vocavimus, considerari postulant.

§. XIV. Habet enim major pars infantium *humores multos & valdè mobiles*, & rursus, propter gelatinæ sive nutrimenti copiam, facillimè *coagulo* obnoxios. Imprimis autem pupulæ præ pueris & spiritus & sanguinem mobiliore possident; ut hos ut plurimum, non animi solùm alacritate, & corporis morumque svavitate superent; sed etiam ex levi occasione in morbos humorales promptius incidere, iterumque citò ab iis liberari queant. Id quod de nostra quoque æ-

gra, cui corpus insuper succo turgidulum obtigit & *ἰσχυρὸς*, rectissime pronunciatur. Inclinat autem à sanguineo temperamento, ceu perfectissimo, & vix in alia, quam recentiori ac florida ætate reperibili, ad *pblegmaticam*: quod ipsum nisi dudum recitata, & alia deinceps afferenda persuaderent, vel sola *ætas patris*, ad senium & statum corporis pituitosum vergens, & *mater* admodum *serosa* juberent suspicari.

§. XV. Pollet præterea membrana ista tota, quæ per fornicatum ambitum in faucibus expanditur, creberrimis *conglomeratis conglobatisque glandulis ac poris*, ex quibus, & cavernosis, radicique linguæ proximis *tonsillis*, in statu naturali perpetua fit lymphæ dulcis exsudatio, à sanguine & nutrimenti guttulis, jamjam in solidarum partium substantiam cedentibus, secreta, & per ramulos arteriæ carotidis, & à glandula pituitaria, per poros sellæ turcicæ, cæterosque meatus minutissimos eodimissa, ut regia alimentorum aërisque via semper madeat, nec lubricitatem suam exuat, aut propter siccitatem rigeat & corrugetur.

§. XVI. His itaque suppositis, jam facile proclivitas filiolæ ad morbos catarrhales noscitur: dum eam, cum aliis comparatam, sat largiter humentes fauces habuisse, nemo in dubium vocaverit. Sed perennavit tamen ista irrigatio adhuc intra mediocritatis & tolerantia terminos, donec internæ & externæ causæ ejus ordinem interturbarunt, ut lymphæ, præter motus atque quantitatis vitia, notabilem recessum à dulcedine, qua in ejusmodi subjectis eam præditam esse decet, passa deprehendatur.

§. XVII. Non adducemus in præsentia inter causas ægritudinis *dentitionem*, mox ab initio à matrona
lauda-

laudatam. Nam, quamvis ea omninò huic ætati imminere; solaque copiosum affluxum lymphæ concitare, & sic præter gingivarum tumorem ordinarium, subinde rhoncho, ac raucedini, tusisque ansam exhibere soleat; vix tamen Medicum consilium sibi relicta, præstolatur. Quod si enim dentium formatio pariter, atque exclusio à natura sola, secundum ordinem consuetum operante, instituitur, non magis per auxilia, à rebus tantum p. n. indicata, vel potest, vel debet removeri, quam naturalissimus conatus uteri, perfectum foetum excludentis, licet is doloribus & anxiis suspiriis stipatus veniat. Quamobrem rectius accedimus ad rerum non-naturalium abusum, & imprudentem præternaturalium tractationem; ubi graviter ancillas equidem circa aërem; sed gravius omninò matrem circa cibos; gravissime verò chirurgastrum circa curationem ulcerum errasse deprehendimus.

§. XVIII. Accusabat autem mater temeritatem ancillarum, quod filiolum in frigidum & nebulosum aërem extulerint; idque minimè injuria, cum non tantum, Hippocratis effato, S. 3. aph. 22. & 23. autumnus atque hyems, de quorum tempestate æqualiter ferè participat novembris finis, gravedines, raucedines, tusse, imò anginas, asthmata atque strangurias soleant excludere, sed etiam perpetua doceat experientia, vix inter peccata diætetica aliud citius pectóri & faucibus labem affricare, catarrhisque hæc regiones infestare, quam quod in admisione aëris, cum frigore humidi, committitur.

§. XIX. Hic enim rigido suo & aspero illapsu adstringit cutis poros atque glandulas cum vasis, & ἀδηλον διαπνοήν, infantibus, ob largiorem nutritio-

nam, & parciorem motum corporis, summopere proficuum ac necessariam, sufflammat, & contra eas glandulas interiores & viscera humiditate abundare facit, dum fluxus ad peripheriam & insensibilis evaporatio inhibetur: quo ipso febribus & catarrhalibus affectibus oriendi materia suppeditatur, quando natura, (vel quicquid, præter animam & organa, in corpore actiones vitales, naturales & animales orditur & moderatur) vel per universalem commotionem humorum & crisin, vel particulares missiones, transpositiones, raptusque, à molesta sarcina eorum sese liberare gestit.

§. XX. Idem frigus autem, quod externe poros occludebat, eadem opera, sed dispari effectum, fauces immediatè tangens, in his tonsillarum atque membranae pituitariae, ejusque glandularum tonum, per imminutionem caloris vitalis, adeò infringit, ut lympham, ex sanguine, hoc loco jam tardius moto, copiosius per laxatos poros vasorum secedentem, haud amplius sufficienter regere queant; sed eam etiam, quam per glandulas conglobatas & vasa lymphatica ad cor reprimere debebant, fere omnem ad conglomeratas & poros membranarum, ex his vero ad fauces destillare permittunt. Ubi pars ejus, super laryngem & isthmum subsistens, per moram spissior evadit, aërique obicem ponendo, rhoncho & raucedini materiam ministrat: pars altera, in guttur irrepens, contactu non modò suo minus proportionato, sed etiam acredine membranas, rimam, & post eam, laryngem atque arteriam cingentes, vellicat tussimque excitat: pars alia, ad pharyngem provoluta, ope deglutitionis, ad oesophagum & stomachum detruditur;

tur; pars reliqua extra labia cum saliva, ex ductibus suis & gingivis tumentibus à præterlabente lymphæ evocata, sub ptyalismis caractere emanat.

§. XXI. Diximus matrem gravius circa cibos, quam ancillas circa aërem peccasse. Nam licet sit ostensum, frigus solum, mutando motum humidi & quantitatem, atque consistentiam, ad rhonchum raucedinemque & tussim, unâ cum salivatione sufficere potuisse; plura tamen ingerunt se animo indicia, insigniter de salina acrimonia sanguinis testificantia; qua sine si puella aërem intrasset, non majus inde nocumentum reportasset, quam aliæ, quæ fere perpetuò sub Jove frigido versantur. Quid enim ulcera post aures, per menses aliquot ichorem salsum, cum pruritu ac foetore effudentia, quid in præsentia stranguria, quid febris aliud notant, quam ex intemperato esu rerum, facile fermentescentium, & acidum austerumque sero imprimendum, statim in utero cum sanguine materno & hætenus, per hosce 14. menses, cum lacte vitium in corpus sobolis fuisse derivatum.

§. XXII. Nec potest mater, quod ejusdem indolis prægnantes & lactantes solent facere, indemnitatem suam, & quod nequicquam mali ex voracitate sua fenserit, adversus justam hanc accusationem se munire: quia, si vel maxime ejus robustiora viscera & artus à cibis, eminente noxiaque qualitate præditis, hætenus illæsa persisterunt, haud eadem immunitate tamen tenerius corpusculum filiolæ gaudere quivit. Cum frequentissima notata sint exempla, ubi non modo cathartica, & alia medicamenta penetrantia, aut tinctiora, data nutricibus, non in has, sed tantum
in

in lactentes energiam suam exeruerunt; & insuper imaginationis vitia affectusque animi vehementiores, terror atque ira, gravidarum quidem valetudinem illasam reliquere, sed corpora embryonum vel maculis notarunt, vel artubus, & humana forma ipsaque vitali luce spoliarunt.

§. XXIII. Vidimus haecenus, quomodo adversus vitalis atque naturalis diætæ regulas peccatum sit: hinc restat, ut probemus, potissimam decubitus puellæ causam ex *minus provida paroticorum ulcerum sanatione* profluxisse.

§. XXIV. Vix autem dici potest, quam ægre natura turbationem suarum actionum ferat, quibus aliquamdiu assveta est, ut per easdem vel universum corpus, vel unam saltem atque alteram partem à materia, jam dudum deleteria, vel tali aliquando futura, liberet. Quamvis enim ejusmodi molimina naturæ subinde cum totius machinæ commotione, aut certæ alicujus regionis, evacuationem sustinentis, læsione instituantur: haud tamen ipsa de via, semel inita, deflectit, nisi vel à nova emergente causa morbifica, vel affectibus animi gravioribus ab instituto suo retrahatur, aut materia irritans, & haecenus occasionem extraordinariè agendi offerens, per apta remedia ipsi subducatur. Semper enim, manente eo, quod excretioni destinatum est, vel novos exitus, antiquis sæpenumero pejores, quærit, & materiam peccantem ab externis & ignobilioribus partibus ad internas nobilioresque trudit: vel quasi dementata, etiam bonos humores in excrementa convertit; ut corpus modò lenta tabe consumatur, modò mors, ex tumultu & confusione humorum inemendabili, sequa-

quatur. Quæ omnia eò promptius contingunt, quo magis mobiles sunt humores tenellorum, & nervosarum partium structura delicatior.

§. XXV. Haude vagemur longius, ut per exempla ostendamus, quid sudores tum totius periodici, tum pedum atque axillarum perennantes; quid cruentationes narium, sedis, uterique menstruæ, & harum vices sustinentes V. Sones ac scarificationes; quid diarrhææ & coryzæ *ἐκδιαιρέσις*, similesque à natura & artifice excogitatæ seri atque sanguinis imminutiones subito suppressæ; quid demum ipsæ febres, præpostere tractatæ, in œconomia animali turbarum excitare valeant. Satis enim clare rerum harum gnaris patet, quid ægrota nostra, post præcipitatam ulcerum *παραϊσθησάν* sanationem, patiatur: ut non dubitemus affirmare, febrem & stranguriam ab ea sola dependere; rhonchum autem, & raucedinem, cum tussi, quamvis omnino aëri & erroribus maternis debeantur, notabile tamen augmentum inde accepisse.

§. XXVI. Posteaquam enim natura à cruditatibus, ex sanguine & materno lacte resultantibus, sollicitata, tandem excretioni earum regionem pone aures, ceu locum à visceribus vitalibus remotum, & teste Hippocrate, in tenerioribus subjectis frequenter istiusmodi depositionibus humiditatum subjectum, destinarat, idem emolumentum nostra exinde sperare debuisset, quod alii ex setaceis, fonticulis, crurum ulceribus, fistulis, reliquisque evacuationum speciebus, §. præced. recensitis, percipere solent: ut scilicet, minori malo majus prævertendo, ab insultu graviorum ægritudinum, quibus vitia M. S. eæ obnoxia sunt, immunis mansisset, donec, per remedia convenientia,

C

acri-

acrimonia salino-sulphurea seri, tanquam fons prurientium & foetentium rivulorum juxta aures, fuisset emendata.

§. XXVII. Quamprimum itaque frigus aëris spiracula cutis sanæ, & unguentum pingue, cum ponderosis cerussæ, forsan etiam mercurii præcipitati albi, moleculis, poros ulceratæ cutis occludebant, redibat per venas ad sanguinem serum salino-acidum, quod jam dudum ad peripheriam deportatum erat, & instar fermenti plane peregrini, utiles humores suo caractere inficere haud desistebat, donec natura adversus hunc turbatorem œconomia suæ insurgens, ipsa motus febriles, pulsum puta celerem durumque, & calorem, quibus mediantibus alias M.S. despumare solet, concitaret, & partes materiae infectæ, quas ob crassitiem earum per poros corporis, hac vice à calore aucto iterum patentiores redditos, expellere nequibat, motu quasi critico ad fauces atque renes, ceu loca seri excretoria, deponebat; quæ ibi tussis, hic verò stranguriæ, & consistentiæ crassæ urinæ, atque coloris admodum mutati autores evadebant.

§. XXVIII. Possent equidem hæc omnia proflixius exponi; sed neque fines consultationis transilire cupimus, nec desiderio Lectoris, ecquid spei reliquum sit, cognoscere cupientis, haud satisfacere æquum arbitramur. Nemo verò levi ægritudine filiolum teneri judicabit, qui magnitudinem periculi, ex præsentis status corporis recessu à naturali, benè secum pensabit. Quamvis enim nulli dubitemus, fore multos, quibus rhonchus unum ex levioribus ætatis infantilis symptomatibus videbitur, & qui nec raucam
vocem

vocem & tussiculam, nec febrem cum stranguria satis digna metu æstimabunt; cum talium curatio quotidianum Practicorum opus sit. Sed quemnam fugit, longè aliam esse ejusmodi affectuum, seorsim occurrentium, conditionem, quam si in uno corpore, & eodem tempore conveniunt, & naturales æque ac præternaturales causæ cum prognosin, tum restitutionem ipsam difficiliorem reddunt.

§. XXIX. Est enim (1.) ætas tenera, & robur partium adhuc infirmum, ut nervi facilè per motus convulsivos quatiantur; cum primis si vigiliæ, ex concitatori tussi, ac æstu sanguinis febrili supervenerint; aut lotium deinceps quoque tardius, ob crassitudinem, effluerit, aut vesicæ sphincter, ab acredine austera salium jam dudum in stranguria semiclausus, lethali-ter ad ischuriam corrugatus fuerit. (2.) Ipsa sedes rhonchi est unus ex nobilibus meatibus, ad vitam summè necessariis; quem si tenacior lymphæ occluserit, tunc miseræ subitò ex suffocatione pereundum est. (3.) Accedit rerum p. n. concursus, ex quibus aliqua vel nullam, vel tardio-rem, quam status agræ ratio exposcit, remotionem sui patiuntur. Quis enim, ut causarum procatacticarum saltem mentionem faciamus, præter ætatem ac dispositionem hæreditariam, etiam immitte tempus anni tollere, aut satis citò ægro-æ temperamentum sine periculo mutare, sanguinemque & lac maternum corrigere valebit?

§. XXX. Enim vero, quo minus spem reconvallescentiæ concidere sinamus, & tristi nuncio parentes ter-ritemus, illa ipsa argumenta, quæ haud inanem metum mortis incutere apta erant, lætiori prognosi forman-dæ inservire poterunt. Quia, secundum Coum, S. 2.

Aph. 34. in morbis minus periclitantur, quorum natura, & aetate, & habitui, & tempori magis similis fuerit morbus, quam in quibus horum nulli fuerit similis. Hinc conueniunt, quæ ex naturalium causarum fonte in contrarium sunt hausta: cum supra ostenderimus, quomodo ista omnia ægrotæ congruant, & nostra insuper ex sexus sui indole, præ masculis, peculiari prærogativa, ex levi causa decumbendi, & rursus citò evadendi, gaudeat.

§. XXXI. *Ex febre autem & stranguria non majus malum, quam ex tussi metuendum esse credimus. Nam sicut hæc à solo robore naturæ ortum ducit, quæ pulmo & arteria aspera ab inundatione suffocante defenduntur; ita confidimus, per febrim haud minore energia ferum, fauces puellæ gravans, resolutum iri, quam S. 2. Aph. 26. & S. 4. Aph. 57. in Convulsis, Sect. autem 5. Aph. 5. in mutis ex ebrietate, & S. 6. Aph. 40. in dolore hypochondriorum, sine inflammatione; nec non S. 17. Aph. 52. in hepate dolente per eam materia peccans tolli solet: cum insuper ex Hippocrate discamus, per febrim etiam seruari illos, qui, cum capitis dolore repentino obmutescunt, πένυχτοι, stertunt, quibus secundum S. 6. Aph. 51. in septem diebus pereundum esset, nisi febres eos apprehenderent.*

§. XXXII. *Nec est quod stillatitiam & lacteam urinam vehementer timeamus. Nam quamvis, præter alia symptomata, stranguria affectos occupantia, periculosa ischuria esse soleat; imò per porisma 2 illustri Wedelii, Patróni nostri maximi, aphorismo 44, S. 6, Hipp. subnexum, eidem ingravescenti ac flatuose passio iliaca symbolica conjungi & supervenire possit: per febrim tamen nostra ab omni formidine absolvi-*
tur;

tur; cum illa, secundum *porisma 5. apb. 51, ejusd. Sect.* non solum citiori sanguinis motu materia morbifica obstruente disjicienda & abripienda, sed etiam per *porisma 3, apb. 44. urina citanda inservire* queat.

§. XXXIII. Quod si verò stranguria omninò plena est dolorum, haud tanti tamen illi sunt, ut statim metum calculi, à matre allegati, aut convulsivorum motuum incutere debeant. Existit enim lotium turbidum & morsicans tenellis admodum familiare, cum quo natura partem feri maximè salinam & feculentam egerit, ut sæpè matribus vanam calculi suspicionem faciat, quando infantes substantiam modò cretaceam, modò fulvam & areniformem, cum ploratu, crebraque interruptione, & nisu pressorio emingere cernunt.

§. XXXIV. Cum itaque, quantum ex allatis intelleximus, naturæ robur adhuc ferè integrum in nostra vigeat, ut non modò peccantis causæ stimulos, per tussim, sitim ac stranguriam potissimùm & evidenter sese exferentes, adhuc distinctè sentiat, sed quoque vario molimine ab illis corpus vindicare gestiat: hinc brevi valetudine prosperiore eam potituram esse persuademur; quamprimùm scilicet per commoda, & indicationibus sufficientia remedia adjuta fuerit.

§. XXXV. Videtur autem curam non solum ad *gnatam*, sed simul etiam ad *matrem ipsam* esse dirigendam. Matri conducent pharmaca, quæ primas vias à cruditatibus, ex malè ordinata diata illuc congestis, purgant, & postmodum massæ sanguineæ & lactis acrimoniam obtundunt & disjiciunt. Infanti autem uberiori medicatione opus est, quæ primaria in-

entione *faucibus*, hinc *viis urinariis*, & *secundario labore febris symptomatibus* succurrat.

§. XXXVI. Eò redibit itaque medentis occupatio, ut hisce *tribus indicationibus* satisfaciat: nimirum (1) ut *quantitas materia peccantis minuatur*, & tam ex *faucibus, renibusque & vesica*, quam toto corpore eliminetur. Hoc fiet per *cathartica & sudorifera*; illud per *expectorantia, diuretica & alia*, quæ derivantium ac revellentium funguntur munere. (2) ut *lympha qualitas viscida & acris infringatur atque obtundatur*, per *diluentia, resolventia & absorbentia*. (3) ut *totius corporis vigor, & tonus naturalis affectarum partium instauretur, conservetur, & augeatur*, ne nova vitia in illis generentur, sed reliquæ præsentium ad meliorem frugem redigantur.

§. XXXVII. Haud equidem sum nescius, quod recepta methodus medendi jubeat, ut ex *tribus fontibus*, & variis formularum loculis, remedia, ab indicationibus recitatis indicata, delibemus, libertatemque seligendi, cum prudente selectorum applicatione, utenti relinquamus. Enimverò, cum *justa usurpatio auxiliorum* recentiori Practico multò magis ardua, quam *inventio* eorundem soleat existere, & per *exempla* melius, quam per *præcepta* doceatur; hinc potius integram puellæ curationem, ex D.D. Præsidis *diario* excerptam, apponere placuit, quam variam medicamento-
rum seriem, ex libris practicis corrasam, huc transcribere.

CURATIO.

§. XXXVIII. Postquam D. D. Præsides ex parentum & adstantium tumultuaria relatione, & omnium
narratio.

phænomenorum, ipsius ientibus se ingerentium, circumspēta consideratione, sufficienter intellexerat, quæ ad ἰὸ ὀρί, καὶ διό ἵ, affectus complicati cognoscendum, & prognosin cum methodo medendi construendam, necessaria videbantur; curationis opus à remotione *causarum procatarticarum*, quousque hæ in potestate agri & adstantium versantur, & præsertatione ab ulteriori materiæ peccantis generatione inchoandum esse reputabat.

§. XXXIX. Hinc ut extantiora vitia diætæ antea omnia corrigerentur, matri non modo earum rerum intermissionem, quibus se ultra mediocritatem, & contra interdictum mariti, usam esse, haud negare quibat; sed colli etiam, atque pectoris, & brachiorum paulò curatorem à frigore defensionem sedulo svadebat. Non minus porro, ut curas ac tristitiam deponeret, & iurgia vitaret, ipsi autor erat; ne per mœrorem viscerum vigorem imminueret, aut per excandescētiā humores acres adhuc magis exaceret; quin potius, ut per tranquillitatem animi & corporis auxiliorum vires, ipsius infantis constitutionem concernentes, adjuvaret.

§. XL. Infanti autem blandè & æqualiter calens cubiculum, quod sine pulvere ac fumo esset, commendabat, potumque cerevisiæ, quam hactenus perfrigidam lubentius, quam lac maternum, biberat, non nisi tepidum concedebat; simulque seriò ancillis inculcabat, ne quicquam acidi, aut salis acrisque puellæ degustandum traderetur; sed jusculis potius avenaceis, jure pingui gallinaceo, ovo sorbili & similibus eupeptis ea sustentaretur, cibique pariori mole, quam hactenus factum esset, & infra appetentiam ægrotæ præberentur.

§. XLI.

§. XLI. His ita constitutis, matri Pilulæ daban-
tur, mox describendæ, quibus mistura balsamica, re-
solvens subjungebatur: ut, si illarum ope ex primis vi-
is saburra cruditatum, absque tumultu, eliminata esset,
per hanc concoctio & tonus viscerum conservaretur,
acredo seri atque lentor, ex cibis mali succi resultan-
tes, emendarentur, & sic lac ipsum medicamentosum
redderetur.

℞ ꝑ̄ dulc. gr. viij.

Diagrid. Trochisc. albandal, āā gr. jv.

M. & c. fir. de stæchad. vel Essent. galapp. f. Pilulæ,
num. 9. D. S. Pillen auff 1. mahl / eine Stunde
vor dem Mittags-Eßen mit ein wenig gebratenen
Apffel / oder in angefeuchtete Oblate gewickelt zu
nehmen / und etliche mahl was Warmes drauff zu
trincken.

℞ Essent. lignor. ʒij. myrrh. succin.

* anisat. āā ʒj.

Tinct. ʒij ꝑ̄ sat. ʒß.

M. D. S. Bluthreinigende Mistur, davon frühe/
nachmittage / und gegen schlaffenzeit ʒ2. Tropffen
in Biere zunehmen / und heute noch der Anfang zu
machen.

§. XLII. De hisce medicamentis sequentia notamus:
(1) Illepidum equidem pilulis nomen, *Trium diabolo-
rum*, à Maetsio, in collect. Leyd. tribuitur; sed per annos
aliquot, sub honestiori titulo *Pilularum ꝑ̄ alium de tri-
bus*, à D. D. Præside cum bono fructu usurpatæ sunt.
Respondent enim multis indicationibus, & operantur
sine molestia. Ut adeò, quia serum viscidum, ad ob-
structiones pronum, corrigunt, non minore jure *Sple-
netica* appellari queant, ac illæ, non quidem à Sylvio
ipso,

ipso, sed Sylvianis potius ita dictæ; quarum aliæ sine aloë, *prax. lib. 1. c. 14. p. 188.* aliæ verò cum ea, *lib. 2. c. 5. p. 402.* descriptæ extant, (nam quæ *lib. 1. c. 34. p. 271.* absque purgantibus leguntur, huc non pertinent) & non solum ineptam acquirunt molem, si secundum literam formantur; sed insuper sæpius nimis segniter, nec sine torminibus agere solent.

(2) Offerebantur pilulæ paulò ante prandium, ubi data opera à consuetudine recepta declinabamus. Nam sicut aloëtica ut plurimum ante vel post coenam assumuntur, ut sequente demum die alvum solvant; ita reliqua purgantia magis matutino tempore porriguntur, ut æger per tres horas minimum à cibis abstinere queat. Enim verò, quia nostræ præter virtutem *ca-tharticam*, etiam *alterantem* exercere debebant, hinc commissionem earum cum chylo necessariam censebamus, ut eo certius in M. Seam. penetrarent.

(3) Dabantur pilulæ purgantes, sine ullo *præparante*, *digerente* vel *leniente*, quæ aliàs præmitti solent. Sed excusabat nos (α) curationis festinatio, & quod nolebamus rem seriam in crastinum differre. (β) Dissensus Practicorum, quorum non pauci eadem libertate purgans sine digestivo prævio aut leniente, ac leniens sine insequente solenni purgatione, pro re nata, ægrotis suis & sine ullo damno propinant.

(4.) Nos neutiquam superbo *Purgatorii sanguinis* vocabulo eo sensu utebamur, quo vulgus non tantum, sed ultra eum quoque sapientes uti solent; dum, forsitan culpa quorundam Medicorum, erronea eorum animis opinio insedit, difficultate non majori, & uno quasi ictu sanguinem, e. g. à vitio scorbutico purgari posse, quam primæ viæ per unum pulverem aut pilulas

D

evacu-

evacuantur: ut crebrò audias vernali tempore scabio-
sos in crastinum *catharticum* petentes, ut *sanguipur-*
gium perendie assumi queant. Sie wolten morgen
den Magen brav ausscheuren / und übermorgen
eine Bluthreinigung brauchen.

§. XLIII. Cum hisce matri pro tempore pro-
spectum esset, mox gnatae etiam ex fontibus residu-
is remedia paranda erant. Sed parum opis, præter
frictiones & clysteres, ex chirurgia poterat depromi:
cum *ferri* atque *ignis*, h. e. V. S. *scarificationis*, ac *cau-*
teriorum actualium, ne quidem nomina allegare per-
missum esset. Nam quamvis hodie ejusmodi juven-
di media non amplius à solis incolis calidiorum regio-
num usurpentur, & apud Anglos *Vena sectio*, (ut ex
Willisii & Sydenhamii, similibusque istius gentis scri-
ptis, permulta nova, & à nostratium medendi con-
suetudine aliena afferentibus, cognoscitur) in morbis
catarrhalibus infantium simplicibus, & feбри marita-
tis celebretur: securè tamen hæc & alia in nostro ca-
su intacta linquebantur; notum cum esset, qua crispa-
tura frontis heroica auxilia excipiantur; nec etiam
necessitas indeclinabilis ad ea descendendi flagitaret.

§. XLIV. Sed alia erat ratio *cauteriorum sine i-*
gne, seu *vesicatoriorum*. Nam licet forsan, utrumque
brachium infantis iisdem ulcerare, adstantibus non ni-
mis durum esset visum, (cum foeminae tenerrimæ tex-
turæ, & in his principes ac nobiles, subinde capitis, &
dentium, oculorumque doloribus ita mederi sole-
ant) & procul dubio egregium levamen nostra ex re-
vulsione & derivatione feri, ad guttur properantis,
percepisset, simulque talia naturam, ne in febrili sua
destinatione extra orbitam abiret, salubriter coërcu-
issent:

issent: haud tamen prius, quam cuncta mitiora in e-
jusmodi subjecto pertentata essent, ad vehementiora,
cum periculo novorum accidentium, procedere con-
sultum ducebatur. Nam si cantharides adhibitæ fuis-
sent, facillimè stranguriam, quam aliàs plerumque ex-
citant, in nostra ægra adaugere potuissent, & reliqua
vesicatoria, ex vegetabili materia parata, majore istis
ac diuturniore ardore puellam cruciassent.

§. XLV. Fiebat itaque transitus ad mitiora; ubi
præter medicamenta interna, *misturam* scilicet, *poti-
unculam* atque *linctum*, ex operationibus mere chirur-
gicis *frictiones* verticis, nuchæ atque colli laudaban-
tur; quibus etiam *chysteres*, (respectu formæ quidem
itidem ad *χειρουργήματα*, sed ob materiam, quam ca-
vitatibus injiciunt, ad pharmaceutica remedia trahen-
di) unâ cum *sacculo pro collo*, & *litu ad renum & vesicæ
regionem* ordinato, accedebant. Quæ singula jam ordi-
ne sunt exponenda.

§. XLVI. Materia *misturæ* non parum recede-
bat ab ea, quam mater acceperat; cum propter calo-
rem febrilem non æquè volatilis, & nihilominus ta-
men, præter vim balsamicam, suaviter simul expe-
ctorans ac diuretica expeteretur.

℞ *Essent. lignor. ʒi. myrrh. anis.*

℞ *dulc. āā ʒʒ. M.D.S. Mistur, davon früh
und Nachmittag 7. oder 8. Tropfen in Bier zuge-
ben.*

§. XLVII. *Potiuncula* recipiebat (1) *Absorbentia*,
quæ qualitatem acrem seri, tussim & stranguriam fo-
ventem, temperarent. (2) *Resolventia*, à quibus non
solum in faucibus ac viis urinariis, sed ipso quoque
sanguine viscidiores seri massulæ incisæ diluerentur;

D 2

ut

ut promptius per poros transeundo, nullibi subsisterent, sed à natura tam ex faucibus, per tussim, quam ex vesica, cum ipso lotio, sine mora possent exprimi. (3) *Bezoardica*; nam quamvis nemo forsan dubitet, quod febricula jam sponte quasi sua modò recensitis, pro qualitate insita agentibus, cessatura sit; haud tamen temerè nulla speciosi *bezoardicorum* tituli facienda erat mentio.

℞ Ocul. S. ppt. ʒ diaph. āā ʒj.

Rad. irid. flor. pæon. āā. gr. xv.

Pulv. bez. Senn. ʒ tabulat. āā ʒʒ.

∇ cherefol. foenicul. bysop. petrosel. āā ʒj.

ceras. nigr. C. B. āā. ʒij. cinam. borrag. ʒʒ.

Sir. de alth. de bysop. āā. ʒij. M. D. in vitro, S.

Ablösend Fieber-Träncklein / wohl umgerüttelt offtmahl Löffelweiß zugeben.

§. XLVIII. Videbantur equidem hæc ipsa ad internum usum sufficere; sed quia extussio, ob lymphæ visciditatem, non adeo expedita erat; hinc *linctus* præscribatur, quo solo plus simplici vice rhonchizantes antehac levati erant.

℞ Sir. de bysop. de erysim.

Loboch ad asthma, āā ʒij. Oxymel. scill. ʒj.

Spermat. cet. non rancid. gr. xv. M. D. S.

Säftelein / davon oft dem Kinde eine Messerspiße voll zugeben.

§. XLIX. *Friccionis instrumentum* erat pannus mollis calefactus, & fumo mastichis, tacamahacæ, atque styracis imprægnatus, quem fricantis manus, cum leni appensione, à vertice trans nucham atque collum deorsum aliquoties ducebat. Repetebatur hæc operatio ter quaterve quotidie, ut descensus lymphæ, ad
cordis

cordis regiam tendentis, faciliteretur, & simul superflua humiditas, cum sordibus excretioni à natura destinata, per apertos poros promptius emergeret.

§. L. In eundem finem, post frictionem nucha, collum atque pectus sacculis sequentibus muniebantur:

R. Rad. cyperi rotund. irid. flor. āā. ʒiij.

Herb. majoran. salv. rosmar. thym. āā. Mj.

Flor. stoechad. arab. lavend. āā. P. j.

Sem. 4 calid. maj. āā. ʒij.

Baccar. laur. ʒjʒ. campb. ʒj.

Incisa contusa D, in charta, S. Species, damit 3. Säcklein von zarter Leinwand anzufüllen / und nach den Reiben ins Genick / umb den Hals / und auff die Brust zulegen.

§. LI. Ab horum sacculorum exhalationibus salino-sulphureis non minus pro vitalibus humoribus, quam nervis ac spiritibus animalibus vigor singularis expectabatur; ut nec inunctionibus spirituosiss, ex Reg. Hung. apopl. ~ lumbricor. formicar. *, Essent. camph. &c. nec pinguibus, ex pingved. humana, canina, taxi, &c. o item expressis utisque & unguentis paratis; nec emplastris in praesente agra opus esse videretur. Nam licet istiusmodi medicamenta externa adultis exoptatum afferant auxilium; in nostra tamen consulto omittebantur; ne à ~ uosis atque o æthereis febris intenderetur, ac fibræ nervæ subtiles lacefferentur; ab unctuosiss autem & emplastris occulta transpiratio, cum pruritu & excoriatione cutis, impediretur.

§. LII. Pro lumbis autem & regione renum ac vesicæ cum fructu pingua ac demulcentia, unà cum penetrantioribus sulphureis commiscebantur; ut crispatura p. n. fibrarum, à vellicatione salium urinæ inducta,

ducta, tolleretur; & contra ea verus motus tonicus, progressus liquidi adæquatus autor, instauraretur, unaque cum lotio materia ¶ ea mucosa extruderetur.

R *Pingu. human. c. flor. hyper. & verbasc. in solat. ʒij.*

O *scorpion. hyosc. āā, ʒjʒ.*

Stat. anis. fœnic. aneth. āā. gut. viij. M. D. S.

Sonderlich öhl / in einen Löffel zuwärmen / und
tägl. etlichmahl das Creutz / Lenden und Schooß
zuschmierem.

§. LIII. *Clysteris materia erat talis:*

R *Herb. ʒ emoll.*

Flor. chamom. rom. āā Mj. melilot. sambuc. āā. Pj.

Sem. fœn. gr. ʒij. lini ʒʒ. Agaric. ʒij.

Incis. contus. coqv. c. s. q. v. Colatur. ℞. ℞j, adde

Elect. lenitiv. ʒvj. Mellis ʒrial. ʒj.

O *aneth. chamom. āā. ʒʒ. ℞ʒʒ.*

M. & divid. in 3 partes æquales; S. *Clystier auff 3. mahl /
täglich / oder über den andern Tag zu appliciren.*

§. LIV. *Eligebatur autem enema præ aliis catharticonum formulis, (1) quod per id securè, & absque ulla, præsentique statui febrili minus tuta, humorum turbatione, (quam sæpenumero etiam medicria purgantia, ore assumta, sua fermentescentia excitare solent) ventriculus & primæ viæ evacuari, & sic revulsio ac derivatio humorum à regionibus superioribus aptissimè obtineri poterat. (2) Si prima vice negotium ex voto non succederet, aderat secunda atque tertia clysteris dosis, quas sine ulla molestia ægrotae repetere licebat. (3) Egregiè sic renibus atque vesicæ succurrebatur, quorsum tam calor, quam virtus medicamenti pertingebat.*

§. LV. *Nec destituebat divina benedictio hanc*

cura-

curationis viam ingredientem. Cum enim d. 26. Novembris omnia secundum ordinem delineatum usurparentur, & prima dosis clysmatis tertia vice alvum reclusisset, lotiumque haud amplius guttatim prodiisse, linteamina & stragula, larga humiditate perfusa, restarentur, nox satis placida sequebatur, & die 27. mane febris mitior videbatur, remiseratque insuper rhonchus & rauco, ut puella ferè acutum clamorem iterum edere valeret, & haud exiguum quantitatem jusculi avenacei assumeret.

§. LVI. Durabat exoptatissima hæc mutatio ægritudinis in melius usque ad meridiem; ubi ab honesta matrona stiria panis saccharati, vino Gallico immersa, ægrotae offerebatur, ut scilicet coreulum dulcis populæ paululum confortaretur. Hanc illa quidem avidissimè absorbebat; sed haud diu post frequentius, quàm præcedente nocte, & ante meridiem, tussire cogebatur; ut, quia hoc modo pituita affluens in faucibus cumulata, nec à puella, modi exscreandi ignara, foràs ejiciebatur, sed maxima pars deglutiebatur, & reliquum ex ore promanabat, hinc rhonchus & rauco insigniter auferentur.

§. LVII. Circa vesperam ægra nec linctum amplius, nec potiunculam admittebat, sed statim cum magna aversatione iterum expuebat. Ut proinde opus esset, quia mater, filiam nunquam dulcibus delectatam fuisse, referebat, istum planè seponere, & à pulveribus potiunculæ, in fundo vitri sedentibus, ∇ Stas cum sirupis effundere, hisque alias puras substituere; quæ etiam sine tergiversatione bibebantur.

§. LVIII. Die 28. manè calor febrilis erat acrior hesternò, & noxabierat inquieta, somnum tussi, rhoncho, ploratu & jactatione corporis turbantibus, redibatque stranguria & alvus per 36. horas clausa manserat. Loquebantur igitur matronæ de necessitate quietis, unaque earum Sirubum de meconio, altera mithridatum adversus agrypniam extollebat, & quam opportunè horum ope plurimi infantes pavoribus & instantibus motibus convulsivis erepti essent.

§. LIX. Sed postquam veram causam recidivæ, unâ cum

cum periculoso opiatorum in talismodi affectibus usu edo-
cta erant, & per secundam clysteris dosin, ac caeterorum
medicamentorum sedulam continuationem, universam cor-
poris œconomiam tranquillari cernebant; non modo ingen-
tem superiorum partium cum inferioribus consensum dari,
harumque dispositionem p. n. istarum naturalem facilè ever-
tere posse discebant, sed firmam etiam de restitutione ægræ
fiduciam concipiebant.

§. LX. Die 29 status ægræ deprehendebatur medio-
cris. d. 30 nulla amplius vestigia febris sentiebantur. d.
2 autem Decembr. pulsus iterum celerior erat, & rhonchus
auctus, qui hactenus valdè remiserat, & tantum per interval-
la puellam infestaverat. Culpa rejiciebatur in alvi tardita-
tem, quam placenta heri data effecerat. Adhibebatur ita-
que ultima dosis enematis, cum successu sperato.

§. LXI. Die 3 conquerebatur mater de exiguis pruri-
entibus pustulis, passim quidem in corpore, sed affatim ma-
gis in manibus erumpentibus, & circa noctem imprimis
scalpturam exigentibus. Erant autem hæ scabiei initium;
quia à mistura ipsi nuper exhibita, pars materiæ acris ad pe-
ripheriam pellebatur. Commendabatur itaque scarificatio
repetita, & continuatio medicamenti, sed absque * anis.;
cui pulveris ex $\frac{1}{8}$ diaph. & C. C. usto aliquot doses, somni
tempore sumendæ, jungebantur.

§. LXII. Die 6 offerebatur puellæ Emulsio purgans,
ex Essent. galapp. ℥j, mannæ ʒß, & 3 vel 4 amygdalis c.
▽ rosar. concinnata, quam, optimè operantem, mistura ex
Essent. lignor. croc. anis. & anod. excipiebat. Tussierat e-
nim imprimis noctu, & per tussim semper raucedini atque
rhoncho ansam præbuerat. d. 10 videbatur planè pristina
valetudini restituta; quapropter matri, ut ocyssi-
mè eam ablaçtaret, à Medico ami-
cisque svadebatur.

F I N I S.

90 A 6421

f

ULB Halle 3
 002 927 306

Nr. 37 mit

TA → OL

Verknüpfung

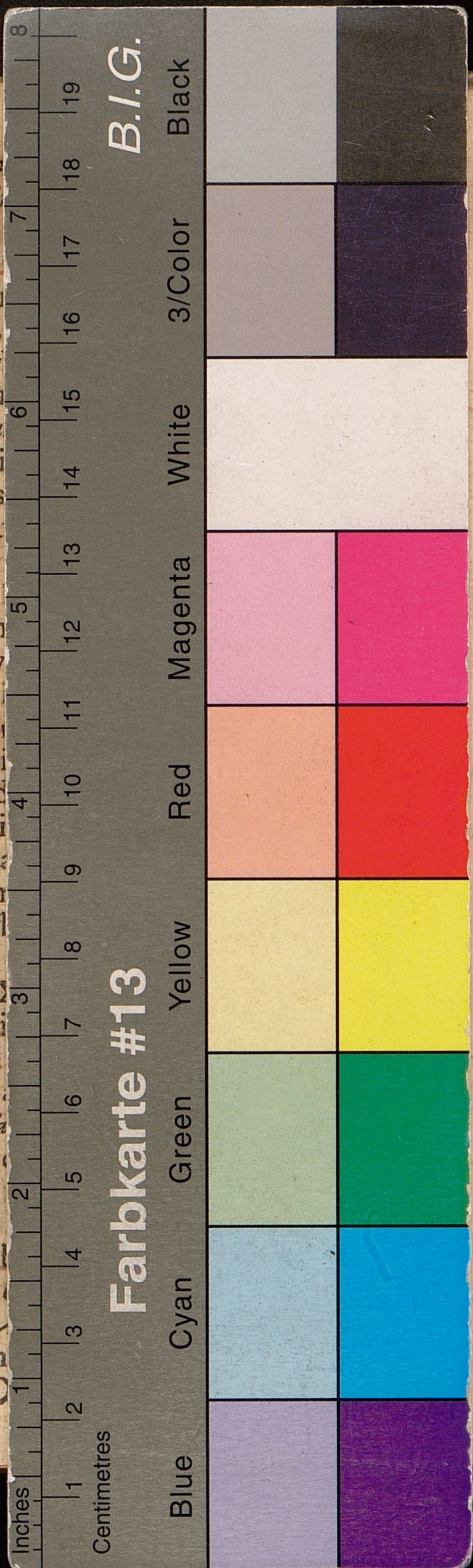
R

VD 17

2. D. B. V. 8.

RHONCHVM INFANTIS,
EX
VLCERVM PAROTICORVM
INTEMPESTIVA CVRATIONE

VARIIS SYMPTOMATIBVS STIPATVM,

JVSSV ET AVTORITATE

illustris ac gratiosæ Facultatis Medicæ

Fenensis,

SVB PRÆSIDIO

JO. HADRIANIS LEVOGTII,

HAEREDITARII IN Ober-Rossla/

M. D. ANAT. CHIR. ET BOTAN. P. P.

MED. PROV. DVC. SAX.

*Patroni, Præceptoris, & Promotoris sui æter-
num venerandi,*

PRO LICENTIA

GRADVM ET PRIVILEGIA DOCTORALIA IMPETRANDI

SOLENNITER DISPVTVRVS

ERVDITORVM EXAMINI EXPONET

JO. SEBAST. BÜCHELMANN,

COBVRGO-FRANCVS,

HORIS ANTE - ET POMERIDIANIS

IN AVDITORIO MAJORI

AD D. XXV. OCTOBVIS, ANNO M DC IC.

J E N A E,

LITERIS GOLLNERIANIS.